

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΕΝΟΣ ΨΕΥΤΗ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ - ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1. Ερωτήσεις - ασκήσεις ανοικτού τύπου

1. Να μεταφέρετε τα προσηγορικά²³ ονόματα της α', β' και γ' κλίσης στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού.
2. Να κλίνετε στον πληθυντικό αριθμό το επίθετο "raucus" μαζί με το ουσιαστικό "dies" και το επίθετο "impudens" με το ουσιαστικό "homo".
3. Να αναγνωρίσετε γραμματικώς τις αντωνυμίες του κειμένου.
4. Ποια η σημασιολογική διαφορά μεταξύ των αντωνυμιών "is" και "ipse";
5. Να μεταφέρετε τις αντωνυμίες του κειμένου, εκτός από τις προσωπικές, στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού και στα τρία γένη.
6. Των αποθετικών ρημάτων του κειμένου να γράψετε τους αρχικούς χρόνους.
7. Να γράψετε τα απαρέμφατα και τις μετοχές όλων των χρόνων των παρακάτω ρημάτων στη φωνή που σας δίνονται:
 - α) *indignor*:
 - β) *dico*:
 - γ) *mentior*:
 - δ) *accipior*:
8. *fecerit*: Να γράψετε το ίδιο πρόσωπο της ίδιας έγκλισης σ' όλους τους χρόνους της παθητικής φωνής.
9. Να μεταφέρετε τα ρήματα της κατηγορίας του "cario" στο γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής όλων των χρόνων της ενεργητικής φωνής.
10. Να μεταφέρετε τους παρακάτω τύπους της υποτακτικής του παρακειμένου στην υποτακτική ενεστώτα, και του υπερσυντελείκου στην υποτακτική παρατατικού:
 - α) *venisset*:
 - β) *dixisset*:
 - γ) *fecerit*:
 - δ) *responderit*:

²³ Βλ. υποσ. 1.

11. Να γράψετε το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής όλων των χρόνων των παρακάτω ρημάτων στη φωνή που δίνονται:
- α) *exclamo*:
- β) *indignor*:
- γ) *respondeo*:
- δ) *cognosco*:
- ε) *credo*:
- στ) *mentior*:
12. Τι γνωρίζετε για τον τρόπο κλίσης του ρήματος “do” ως απλού και ως συνθέτου;
13. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω προτάσεις, αφού μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους στον αντίθετο αριθμό. Να μη θίξετε τους τύπους εκείνους που, αν μετασχηματιστούν, προκύπτουν προτάσεις νοηματικώς εσφαλμένες:
- α) *Ille sensit illam domini iussu id dixisse.*
- β) *Visne scire quid hic responderit?*
- γ) *Exclamavit is se domi non esse.*
- δ) *Ego non cognosco vocem tuam?*
- ε) *Tu mihi ipsi non credis?*
- στ) *Ancilla dixit eum domi non esse.*
- ζ) *Homo es impudens.*
- η) *Ego, cum te quererem, ancillae tuae credidi te domi non esse.*
14. Να εντοπίσετε τις προθέσεις του κειμένου και την πτώση που τις συνοδεύει.
15. *Cum P. Cornelius Nasica ad Ennium poetam venisset... dixisset*: Να αναγνωρίσετε το είδος των δευτερευουσών προτάσεων και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς τους.
16. Να εντοπίσετε και να αναγνωρίσετε τους ομοιόπτωτους προσδιορισμούς του κειμένου.
17. Να εντοπίσετε και να αναγνωρίσετε τους ετερόπτωτους προσδιορισμούς του κειμένου.
18. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις αιτιατικές του κειμένου.
19. Να αναγνωρίσετε την επιρρηματική σχέση που εκφράζουν οι εμπρόθετοι προσδιορισμοί του κειμένου.

20. Να δικαιολογήσετε με βάση τους κανόνες της ακολουθίας των χρόνων το χρόνο και την έγκλιση των παρακάτω προτάσεων του κειμένου:
- α) ... *quid Nasica responderit.*
 - β) ... *quid postea Nasica fecerit.*
 - γ) *Cum Ennius ad Nasicam venisset...*
 - δ) ... *eum a ianua quaereret.*
21. Να αντικαταστήσετε τις απόλυτες αφαιρετικές με χρονικές προτάσεις εισαγόμενες με τον ιστορικό “cum”:
- α) *Grege aspecto Hercules pergit ad proximam speluncam.*
 - β) *Pedibus animadversis miles eum latentem adgnovit.*
 - γ) *Deletis legionibus Galli urbem Romam everterunt.*
 - δ) *Quibus interemptis aurum omne recepit.*
 - ε) *Pecunia accepta Galli abierunt.*
 - στ) *Caco interfecto incolae Herculem honoraverunt.*
 - η) *Gallis victis Camillus in exilium rediit.*
 - ι) *Occiso Scriboniano Paetus Romam trahebatur.*
22. Να μετατρέψετε τα υπογραμμισμένα τμήματα σε μετοχικές προτάσεις:
- α) *Ego cum te quaereram, ancillae tuae credidi te domi non esse.*
 - β) *Ancilla Cornelio, qui ab ostio quaerebat Ennium, dixit eum domi non esse.*
 - γ) *Ennius, quod indignatus erat, exclamavit se domi non esse.*
 - δ) *Cum Ennius domum revertisset, cubiculum intravit.*
 - ε) *Nasica Ennium domi latere vidit.*
23. Με βάση τον κανόνα της ακολουθίας των χρόνων να αλλάξετε το χρόνο της υποτακτικής, έτσι ώστε να εκφράζονται όλες οι χρονικές βαθμίδες:
- α) *Paulus rogavit a quo Carthago deleta esset.*
 - β) *Incertum est quando legatus venturus sit.*
 - γ) *Paulus rogat cur nos erremus.*
24. ...*quod Nasica tam aperte mentiebatur*: Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της.²⁴
25. Να συμπληρώσετε τα κενά, ώστε να χαρακτηρίζεται πλήρως η συντακτική λειτουργία των λέξεων που δίδονται:

²⁴ Βλ. Μάθημα 24, παρατ. 7.

α) <i>eique</i>	είναι	στο ρήμα	και
		στη μετοχή	
β) <i>domi</i>	είναι	στο	
γ) <i>a ianua</i>	είναι	στο	
δ) <i>ancillae</i>	είναι	στο	
ε) <i>tuae</i>	είναι	στο	
στ) <i>se</i>	είναι	στο	
	λόγω		
ζ) <i>indignatus</i>	είναι	μετοχή	
	και εκφράζει το		
η) <i>scire</i>	είναι	απαρέμφατο,	
	ως	στο	
θ) <i>illum</i>	είναι	στο	
ι) <i>poetam</i>	είναι	στο	

26. Με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι λέξεις:

“ποιητής”, “νῦν”, “βούλομαι”, “στόμα”, “Ιανουάριος”, “γνωρίζω”.

27. Να γράψετε όσες λατινικές λέξεις γνωρίζετε που σημαίνουν:

“πόρτα”, “γνωρίζω”, “ερωτώ”.

28. Να μεταφράσετε στα Λατινικά τις προτάσεις:

α) Η υπηρέτρια του Έννιου είπε ψέματα, όταν πήγε ο Νασικός στον ποιητή και τον ζήτησε.

β) Η υπηρέτρια είπε στον Έννιο ότι ο Νασικός δεν ήταν στο σπίτι, παρόλο που ήταν.

γ) Λίγες μέρες αργότερα ο ίδιος ο Νασικός φώναξε στον Έννιο πως δεν ήταν μέσα.

δ) Ο Έννιος αγανάκτησε, διότι ο Νασικός έλεγε ψέματα τόσο φανερά.

ε) Ο Νασικός ρώτησε τον Έννιο γιατί δεν τον πίστευε.

στ) Ο Νασικός απάντησε στον Έννιο ότι ήταν αναιδής άνθρωπος.

2. Ερωτήσεις - ασκήσεις κλειστού (αντικειμενικού) τύπου

I. Ερωτήσεις - ασκήσεις της μορφής “Σωστό - Λάθος”

1. Στις παρακάτω προτάσεις να διαγράψετε το σκέλος που περιέχει λάθος.

α) <i>quaerenti</i>	είναι μετοχή ή επίθετο;
β) <i>domi</i>	είναι ουσιαστικό δ' ή β' κλίσης;
γ) <i>iussu</i>	είναι ουσιαστικό ή σουπίνο;
δ) <i>intus</i>	είναι ουσιαστικό ή επίρρημα;
ε) <i>post</i>	είναι πρόθεση ή επίρρημα;
στ) <i>ianua</i>	είναι ονομαστική ή αφαιρετική;
ζ) <i>quod</i>	είναι αντωνυμία ή σύνδεσμος;
η) <i>aperte</i>	είναι ρήμα ή επίρρημα;
θ) <i>visne</i>	είναι ρήμα ή επίρρημα;
ι) <i>responderit</i>	είναι οριστική ή υποτακτική;

2. Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>poetam</i> : είναι παράθεση στο “Ennium”.	☐	☐
β) <i>ei</i> : είναι υποκείμενο στο “quaerenti”.	☐	☐
γ) <i>eum</i> : είναι αντικείμενο στο “dixisset”.	☐	☐
δ) <i>quid</i> : είναι αντικ. στο “fecerit”.	☐	☐
ε) <i>non esse</i> : είναι τελ. απαρ. αντικ. στο “exclamavit”.	☐	☐
στ) <i>se</i> : είναι υποκ. στο “esse”, λόγω ετεροπροσωπίας.	☐	☐
ζ) <i>indignatus</i> : είναι αιτιολογική μτχ.	☐	☐
η) <i>Quid</i> : είναι αντικείμενο στο “inquit”.	☐	☐
θ) <i>homo</i> : είναι υποκείμενο στο “es”.	☐	☐
ι) <i>ancillae</i> : είναι έμμεσο αντικ. στο “credidi”.	☐	☐

3. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω προτάσεις ανταποκρίνονται στο νόημα του κειμένου και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>Cum Ennius poeta Nasicam ab ostio quaereret, ancilla dixit eum domi non esse.</i>	☐	☐
β) <i>Nasica sensit Ennium intus esse.</i>	☐	☐
γ) <i>Cum Ennius ad Nasicam venisset, Nasica ipse se domi non esse dixit.</i>	☐	☐
δ) <i>Ennius valde gaudebat, quod Nasica clara voce intus se esse exclamavit.</i>	☐	☐
ε) <i>Ennius Nasicae vocem non cognovit.</i>	☐	☐
στ) <i>Ennius Nasicam impudentem esse respondit.</i>	☐	☐
ζ) <i>Nasica indignatus erat quod Ennius ipsi non credebat.</i>	☐	☐

II. Ερωτήσεις - ασκήσεις σύζευξης

1. Να συνδέσετε τους αριθμούς της στήλης Α' με τα γράμματα της στήλης Β'. Ένα στοιχείο της στήλης Β' περισσεύει.

Α	Β
1) <i>poetam</i>	α) ουσιαστικό γ' κλ. θηλυκό
2) <i>ancilla</i>	β) ουσιαστικό ε' κλ. αρσενικό
3) <i>domini</i>	γ) ουσιαστικό γ' κλ. αρσ. και θηλυκό
4) <i>ostio</i>	δ) ουσιαστικό α' κλ. θηλυκό
5) <i>vocem</i>	ε) επίθετο τριτόκλιτο
6) <i>iussu</i>	στ) επίθετο δευτερόκλιτο
7) <i>homo</i>	ζ) ουσιαστικό β' κλ. αρσενικό
8) <i>diebus</i>	η) ουσιαστικό δ' κλ. αρσενικό
9) <i>paucis</i>	θ) ουσιαστικό α' κλ. αρσενικό
10) <i>impudens</i>	ι) ουσιαστικό ε' κλ. θηλυκό
	ια) ουσιαστικό β' κλ. ουδέτερο

2. Να σχηματίσετε τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται στην πέμπτη στήλη παίρνοντας τα διάφορα μέρη από τις προηγούμενες.

<i>exclama</i>	<i>tus</i>		<i>s</i>	α' εν. υποτακ. ενεργ. παρακειμένου
<i>indigna</i>		<i>isse</i>	<i>nt</i>	β' εν. υποτακ. παθ. παρακειμένου
<i>respond</i>	<i>v</i>	<i>esse</i>	<i>tis</i>	γ' εν. υποτακ. ενεργ. υπερσυντέλικου
<i>accep</i>	<i>tus</i>	<i>eri</i>	<i>sim</i>	α' πλ. υποτακ. ενεργ. παρακειμένου
<i>credi</i>			<i>sis</i>	β' πλ. υποτακ. παθ. υπερσυντέλικου
<i>ven</i>	<i>tus</i>	<i>esse</i>	<i>t</i>	γ' πλ. υποτακ. ενεργ. παρακειμένου
<i>menti</i>		<i>eri</i>	<i>m</i>	α' εν. υποτακ. παθ. παρακειμένου
<i>dic</i>	<i>ti</i>	<i>eri</i>	<i>mus</i>	γ' εν. υποτακ. παθ. υπερσυντέλικου

3. Να συνδέσετε τους αριθμούς με τα γράμματα. Ένα στοιχείο της στήλης Β' περισσεύει:

A

- 1) *cum... venisset.*
- 2) *quid postea Nasica fecerit.*
- 3) *cum eum... quaereret.*
- 4) *quod Nasica mentiebatur.*
- 5) *etsi domi erat.*
- 6) *tu mihi ipsi non credis?*
- 7) *homo es impudens.*
- 8) *accipe nunc.*
- 9) *Quid (accidit)?*

B

- α) κύρια πρόταση επιθυμίας
- β) δευτερ. αιτιολογική πρόταση
- γ) ευθεία ερώτηση ολικής αγνοίας
- δ) δευτερ. χρον. πρόταση (σύγχρονο)
- ε) δευτερ. χρον. πρότ. (προτερόχρονο)
- στ) δευτερ. εναντιωματική πρόταση
- ζ) πλάγια ερωτ. πρότ. μερικής αγνοίας
- η) κύρια πρόταση κρίσεως
- θ) δευτερ. αναφορική πρόταση
- ι) ευθεία ερώτηση μερικής αγνοίας

4. Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τη σημασία τους στη στήλη Β'.
Τρία στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν:

Α	Β
1) <i>sentio</i>	α) ζητώ, ρωτώ
2) <i>accipio</i>	β) έρχομαι
3) <i>indignor</i>	γ) δέχομαι
4) <i>mentior</i>	δ) γνωρίζω
5) <i>exclamo</i>	ε) αντιλαμβάνομαι
6) <i>facio</i>	στ) απαντώ
7) <i>quaero</i>	ζ) πιστεύω
8) <i>cognosco</i>	η) αναφωνώ
9) <i>credo</i>	θ) λέω ψέματα
10) <i>venio</i>	ι) λέγω
	ια) αγανακτώ
	ιβ) φεύγω
	ιγ) κάνω

5. Βάσει του κειμένου να γράψετε δίπλα σε κάθε ερώτηση το γράμμα της αντίστοιχης απάντησης. Ένα στοιχείο της στήλης των απαντήσεων περισσεύει:

Ερωτήσεις	Απαντήσεις
1) ☐ <i>Quis ad Ennium poetam venit?</i>	α) <i>Certe.</i>
2) ☐ <i>Quid ancilla Nasicae dixit?</i>	β) <i>"Domi non sum".</i>
3) ☐ <i>Nasica sensit Ennium domi esse an non?</i>	γ) <i>Quod Nasica mentiebatur.</i>
4) ☐ <i>Quid Nasica exclamavit?</i>	δ) <i>"Ita est".</i>
5) ☐ <i>Cur Ennius indignatus erat?</i>	ε) <i>"Dominus intus non est".</i>
6) ☐ <i>Ennius vocem eius cognovit an non?</i>	στ) <i>Nasica.</i>
7) ☐ <i>Quis domini iussu mentiebatur?</i>	ζ) <i>Ennium domi non esse.</i>
8) ☐ <i>Quis homo impudens erat?</i>	η) <i>Ancilla.</i>
	θ) <i>Ennius.</i>

III. Συμπλήρωση κενών

1. Να τοποθετήσετε τα παρακάτω ρήματα στον πίνακα και να συμπληρώσετε τον αντίστοιχο τύπο στους άλλους χρόνους της ίδιας φωνής: *venisset, sensit, quaereret, exclamavit, mentiebatur*.

Ενεστώτας					
Παρατατικός					
Μέλλοντας					
Παρακείμενος					
Υπερσυντέλικος					
Συντελ. Μέλ.					

2. Να τοποθετήσετε τα παρακάτω ουσιαστικά του κειμένου στον πίνακα που ακολουθεί και να τα μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό (όπου είναι δυνατόν): *poetam, domini, homo, ancillae, ostio, vocem, ianua, Ennium*.

Α΄ κλίση	Αντίθετος αριθμός	Β΄ κλίση	Αντίθετος αριθμός	Γ΄ κλίση	Αντίθετος αριθμός

3. Να συμπληρώσετε τις πτώσεις που λείπουν:

ονομαστική ενικού	δοτική ενικού	αιτιατική ενικού	ονομαστική πληθυντικού	δοτική πληθυντικού	αφαιρετική πληθυντικού
	<i>ei</i>				
		<i>illum</i>			
		<i>quid</i>			
		<i>se</i>			
<i>ego</i>					
	<i>tuae</i>				
<i>tu</i>					
	<i>ipsi</i>				

4. Να συμπληρώσετε τις αντίστοιχες πτώσεις του θηλυκού και ουδέτερου γένους που λείπουν:

Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
<i>impudens</i>		
<i>paucis</i>		

5. Να συμπληρώσετε το σωστό τύπο της υποτακτικής, έτσι ώστε να εκφράζεται η χρονική βαθμίδα που σας δίνεται στην παρένθεση.

- α) *Paulus rogat quid Nasica* (facio, σύγχρονο).
 β) *Paulus rogavit ubi illum hominem*..... (video, β' εν., προτερόχρονο).
 γ) *Paulus rogat quem librum* (lego, β' πληθ., υστερόχρονο).
 δ) *Paulus rogabat ubi amicus meus* (sum, σύγχρονο).
 ε) *Paulus rogat quid legati* (video, προτερόχρονο).
 στ) *Paulus rogavit quis urbem* (condo, υστερόχρονο).
 ζ) *Paulus rogabit quis tecum* (sum, σύγχρονο).
 η) *Paulus rogat unde Camillus* (redeo, υστερόχρονο).
 θ) *Paulus rogavit quem cives consulem* (deligo, σύγχρονο).
 ι) *Paulus rogabit cur hostes* (fugio, προτερόχρονο).

IV. Άσκηση κατάταξης

1. Να εντάξετε τις παρακάτω λέξεις στον πίνακα που ακολουθεί: *ei, -que, ostio, post, quid, quod, cum, etsi, tum, tam, te, tuae, domi, ab, et, nunc, iussu, postea, ad, a, aperte*.

ουσιαστικό	επίθετο	αντ/μία	επίρρημα	πρόθεση	σύνδεσμος

3. Συνδυασμός ασκήσεων ανοικτού και κλειστού τύπου

1. Να συμπληρώσετε τα κενά, αφού μεταφέρετε το ρήμα που σας δίνεται στην παρένθεση στον κατάλληλο χρόνο της οριστικής ή της υποτακτικής. Να αναγνωρίσετε το είδος του “cum”.²⁵
 - α) *Pueri, cum patrem, ad eum laeti cucurrerunt.* (aspicio)
 - β) *Consul, cum paucae naves, hostes vicisse credidit.* (redeo)
 - γ) *Principes, cum civitatem suam in extremo discrimine esse, legatos ad Caesarem miserunt.* (intellego)
 - δ) *Cum bellum Troianum, Graeci in patriam redierunt.* (conficio²⁶)
 - ε) *Cum caelum, dei magnitudinem admiramur.* (contemplor²⁷)
 - στ) *Cum Philippus urbem Methonam, vulneratus est.* (oppugno)
 - η) *Vix exercitus Romanus processerat²⁸, cum Galli flumen* (transeo)
 - θ) *Oracula Graeci consulebant²⁹, cum bellum* (gero)
 - ι) *Phocion pauper fuit, cum divitissimus esse* (possum)

2. Να συμπληρώσετε τα κενά, αφού μεταφέρετε το ρήμα που σας δίνεται στην παρένθεση στον κατάλληλο τύπο. Να αναγνωρίσετε το είδος του “quod”.³⁰
 - α) *Ratio docet esse deum. Quod si verum est, necesse est mundum ad eo* (administror).
 - β) *Nullum est animal praeter hominem, quod rationis particeps³¹* (sum, υποτ. ενεστ).

²⁵ Η άσκηση περιλαμβάνει όλα τα είδη του cum. Καλό είναι να δοθεί στους μαθητές, όταν διδάχτούν και τα υπόλοιπα είδη.

²⁶ conficio = φέρω εις πέρας

²⁷ contemplor, 1= ατενίζω

²⁸ procedo, -cessi, -cessum, -ere 3 = προχωρώ

²⁹ consulo, -lui, -lulum, -ere 3 = συμβουλευομαι, ρωτάω

³⁰ α) quod (= id)... administrari (στην αρχή περιόδου ή ημιπερίόδου η αναφ. αντωνυμία qui, quae, quod ισοδυναμεί με δεικτική) β) quod... sit (πρόταση αναφορική προσδιοριστική στο animal) γ) quod vales (αιτιολογική, λόγω του gaudeo) δ) quod... defendebat (αναφορική προσδ. στο oppidum) ε) quod... vivis (αιτιολογική, λόγω του laudare).

- γ) *Quod* (tu), *valde gaudeo*. (valeo, οριστ. ενεστ.).
 δ) *Clarum oppidum quod dux Gallorum* *Caesar obsedit*.³² (defendo, οριστ. παρατ.).
 ε) *Te laudare non possum, quod luxuriose* (vivo, οριστ. ενεστ).

3. Να μετατρέψετε τα ρήματα των παρακάτω προτάσεων σε απαρέμφατα εξαρτώμενα από την πρόταση *Cicero narrat* και να δικαιολογήσετε τις αλλαγές που απαιτεί η απαρεμφατική σύνταξη.

- α) *P. Cornelius Nasica ad Ennium poetam venit*.
 β) *Nasica ab ostio Ennium quaerebat*.
 γ) *Ancilla iussu domini mentiebatur*.
 δ) *Nasica sensit Ennium intus esse*.
 ε) *Ennius vocem Nasicae cognovit*.
 στ) *Nasica Ennium impudentem esse dixit*.
 ζ) *Ennius indignatus erat*.

³¹ particeps, -cipis = μέτοχος

³² obsideo, -edi, -essum, -ere, 2 = πολιορκώ